

5. Correct snijden

Vind jij dat ook van die vreemde namen?
Ik bedoel: het Oude en het Nieuwe Testament.
Alsof God overleden is.
En Hij zijn wil nagelaten heeft.
Alsof God tijdens zijn leven een testament heeft laten maken.
Het oude testament.
En daarna heeft Hij het veranderd.
Een nieuwe gemaakt.
Het nieuwe testament.
Vreemd ...

Waar komen die namen eigenlijk vandaan?
Zo rond AD 400 gaf de paus van Rome opdracht de heilige geschriften vanuit de oorspronkelijk talen in de omgangstaal, het Latijn, te vertalen.
Hij gaf die opdracht aan Hiëronymus, een van de grootste geleerden van die tijd.
Genesis tot en met Maleachi zijn oorspronkelijk in het Hebreeuws geschreven.
En Matteüs tot en met Openbaring in het Grieks.
Om die geschriften van elkaar te onderscheiden, noemde Hiëronymus de Hebreeuwse geschriften *Vetus Testamentum* (Oude Testament) en de Griekse geschriften *Novum Testamentum* (Nieuwe Testament).
Via de bijbelvertaling van Hiëronymus in het Latijn, de zogeheten *Vulgata*, zijn deze benamingen in onze bijbelvertalingen terecht gekomen.
Hiëronymus gebruikte het Latijnse woord ‘*testamentum*’ voor het Griekse woord ‘*diatheke*’, dat ‘verbond’ betekent.
We zouden dus eigenlijk moeten spreken over ‘het oude verbond’ en ‘het nieuwe verbond’.

Hoe komt Hiëronymus aan die benamingen?
In de bijbel wordt de term ‘nieuw verbond’ voor het eerst gebruikt in Jeremia 31.

‘Hé’, zeg je, ‘Jeremia, de profeten, dat gaat over het herstel van Israël.’

Inderdaad.

Laten we deze passage eens met elkaar lezen.

Jeremia 31:31-34.

“Zie, de dagen komen, luidt het woord des HEREN, dat Ik met het huis van Israël en het huis van Juda een nieuw verbond sluiten zal.

Niet zoals het verbond, dat Ik met hun vaders gesloten heb ten dage dat Ik hen bij de hand nam, om hen uit het land Egypte te leiden: mijn verbond, dat zij verbroken hebben, hoewel Ik heer over hen ben, luidt het woord des HEREN.

Maar dít is het verbond, dat Ik met het huis van Israël sluiten zal na deze dagen, luidt het woord des HEREN: Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven, Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn.

Dan zullen zij niet meer een ieder zijn naaste en een ieder zijn broeder leren: Kent de HERE: want zij allen zullen Mij kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen, luidt het woord des HEREN, want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hun zonde niet meer gedenken.”

Over wie gaan deze verzen?

Over Israël.

In het Nieuwe Testament wordt ook over het nieuwe verbond gesproken.

Bijvoorbeeld, in de brief aan de Hebreëen.

Daar wordt Jeremia 31 uitvoerig geciteerd.

Terecht, want Hebreëen is een andere naam voor Israëlieten.

Dan rijst de vraag: gaat de Hebreëen-brief dan niet over ons?

Nee, de Hebreëen-brief gaat niet over ons.

Die gaat over Israël.

Zo’n vijftig jaar geleden ging ik met mijn vrouw en kinderen in Italië kamperen.

We waren daar veertien dagen op een camping aan de

Adriatische Zee.

Onze oudste twee jongens hadden volop last van hun hormonen en maakten op de camping buitenlandse vriendinnetjes, waar ze wat kusjes mee wisselden.

Eén van die meisjes schreef na die vakantie een brief aan mijn tweede zoon, waarin ze hem uitnodigde voor een bezoek bij haar thuis, bij haar familie in Innsbruck, in Oostenrijk.

Stel nou, dat mijn oudste zoon niet goed naar de adressering gekeken had en de brief had opengemaakt en had gedacht: ‘Hé, dat komt goed uit ... Ik vond dat meisje ook al zo leuk ...’

Dan was hij afgereisd naar Oostenrijk, had op de stoep gestaan met de woorden: ‘Hallo, daar ben ik dan ...’

Dan had dat meisje tegen mijn oudste zoon gezegd: ‘Heel aardig dat je gekomen bent, maar ik heb aan je *broer* geschreven. Het lijkt me het beste, dat je maar teruggaat.’

Begrijp je?

Sommige broeders denken dat alles wat er in de bijbel geschreven is, voor hen bedoeld is.

Ze komen er dan op een hardhandige manier achter dat dit niet zo is.

Stel, dat je voorganger een vlammend betoog houdt over het geloof.

Dat het geloof zonder werken dood is.

Dan denk je: ‘Hé, wat vreemd ... Bij Paulus, in de brief aan de Romeinen, heb ik gelezen, dat wij gerechtvaardigd worden door het geloof, uit genade, zonder werken. En nu zegt mijn voorganger dat het geloof zonder werken dood is.’

En dan vraag je aan je voorganger: ‘Wat jij zegt over dat het geloof zonder werken dood is, waar staat dat, broeder?’

En dan zal hij zeggen: ‘In de brief van Jakobus.’

En dan kijk je dat, als een echte Bereeër, thuis na ... en inderdaad, in Jakobus 2:26 tref je die woorden aan.

Je weet al, waar je die brief aan Jakobus moet plaatsen.

Bij de brieven van de overige afgevaardigden.

Je gaat dan de hele brief maar eens lezen.

En bij de aanhef, zeg maar, de adressering, hoofdstuk 1:1, staat in de (Herziene) Statenvertaling: "... aan de twaalf stammen, die in de verstrooiing zijn ..."

Welke twaalf stammen?

Van de Indianen van Noord-Amerika?

De Sioux en de Apaches?

Of de stammen van Afrika?

De Hutsi's en de Tutsi's?

Nee, natuurlijk niet, de twaalf stammen van Israël.

Deze brief van Jakobus is geschreven aan en gaat over Israël.

Wanneer je de brief van Jakobus naast de brieven van Paulus plaatst, dan zie je dat die met elkaar botsen.

De puzzelstukjes passen niet aan elkaar.

Hoe je het ook probeert.

Het past niet.

Die hardnekkige gedachte in onze kerken, dat je alles in de bijbel je zomaar kunt toeëigenen, gaat zover, dat de vertalers van de Statenvertaling en de NBG een *probleem* hadden met de brief van Jakobus.

Die adressering aan de twaalf stammen, daar konden ze weinig aan veranderen.

Maar verderop hebben ze geprobeerd die adressering weg te moffelen.

Weg te moffelen?

Ja, weg te moffelen.

Waarom?

Nou, om krampachtig te proberen de brief van Jakobus zich toe te eigenen.

In Jakobus 2:2 lees je in de NBG-vertaling: "Want stel, er kwam in uw *vergadering* een man binnen ..."

Dat staat er niet.

In de grondtekst staat: "Want in het geval, dat er in jullie *synagoge* een man binnenkomt ..."

Het Griekse woord in de grondtekst is '*sunagoge*' en wordt op alle 56 plaatsen, waar dit woord voorkomt, vertaald met 'synagoge' en alleen hier, in Jakobus 2:2 met 'vergadering'.

Waarom hebben de vertalers dat gedaan?

Om voor de leek te verbergen dat dit een brief is die aan Joden gericht is.

Waarom hebben ze dat gedaan?

Nou, als je met 'synagoge' vertaalt, dan zou een oplettende lezer in verwarring raken.

Dat zou betekenen dat die brief niet voor hem bestemd is.

Maar voor de Joden.

Toch?

Wanneer je de Telos-vertaling gebruikt, dan zie je dat de Telos-vertalers in Jakobus 2:2 wel het woord 'synagoge' gebruiken. Uitstekend werk, broeders.

Ja, maar die broeders weten dan ook, dat *alleen* de brieven van Paulus speciaal voor ons, niet-Joden, bestemd zijn.

Dat noem je, om dit woord maar eens te gebruiken: je hebt verschillende 'bedélingen'.

In het woordenboek vind je de definitie van bedéling: bedélen is – ieder zijn deel geven.

Ieder zijn deel geven?

Wat bedoelen we daarmee?

Laten we even naar Galaten 2 gaan.

In de NBG-vertaling.

De verzen 6 tot 10.

Het gaat mij speciaal om vers 7.

Daar zegt Paulus:

“Maar integendeel: toen zij zagen, dat mij de prediking van het evangelie aan de onbesnedenen toevertrouwd was, gelijk aan Petrus die aan de besnedenen ...”

Dit lijkt in de NBG-vertaling alsof hier van een taakverdeling sprake is.

De een predikt het evangelie *aan* de onbesnedenen – aan de niet-Joden.

De ander predikt het evangelie *aan* de besnedenen – aan Israël.

Maar als je naar de grondtekst gaat, lees je heel iets anders.

Daar staat: “... dat aan mij [Paulus] de prediking van het evangelie van de onbesnedenen toevertrouwd was, gelijk aan Petrus die [het evangelie] van de besnedenen ...”

Er zijn dus twee evangelies.

Een evangelie van de besnedenen.

En een evangelie van de onbesnedenen.

In de Statenvertaling van Galaten 2:7 kan je dat ook heel goed zien.

De Statenvertaling zegt: “... dat aan mij [Paulus] het Evangelie der [van de] voorhuid toebetrouwd was, gelijk aan Petrus dat der [van de] besnijdenis ...”

Twee evangelies, dus.

Of, met andere woorden, twee bedélingen.

Het onderscheiden van de verschillende bedélingen is van groot belang.

In de tweede brief aan Timoteüs, hoofdstuk 2:15, schrijft Paulus dat je het woord van de waarheid [dat is: het Woord van God] op een juiste manier moet benaderen.

Hij zegt tegen Timoteüs dat hij, als een arbeider, die zich niet hoeft te schamen, rechte voren moet trekken bij het brengen van het woord van de waarheid.

In de grondtekst staat het nog duidelijker: Timoteüs moet het woord van de waarheid correct *snijden*, correct verdelen.

Kijk, als je een legpuzzel maakt, dan heb je stukjes die erg op elkaar lijken.

Bijvoorbeeld, je hebt een hele stapel met blauwe stukjes.

In eerste instantie heb je die als één groep gesorteerd.

Maar als je ze aan elkaar wilt passen, dan gaat dit niet.

Dan bekijk je die blauwe stukjes eens nauwkeuriger.

Dan blijken het twee verschillende categorieën te zijn.

De ene helft zijn lucht-stukjes.

De andere helft zijn water-stukjes.

Ze lijken wel heel erg op elkaar.

Maar de verschillen zijn er wel degelijk.

Je moet alleen goed kijken.

Ga je die stukjes op de juiste plaats leggen, dan wordt alles duidelijk.

Paulus zegt ook tegen Timoteüs dat, als je het woord der waarheid *niet* correct snijdt, dat je dan uit het spoor van de waarheid raakt [2 Timoteüs 2:18].

Ik heb in het verleden nogal wat broeders ontmoet, die tegen mij zeiden: ‘Wat jij zegt over die bedélingen, daar geloof ik niets van.’

Dan zei ik: ‘O.’

‘Nee,’ zeiden die broeders, ‘dat het Oude Testament niet over mij gaat, maar over Israël, oké ... Maar het Nieuwe Testament gaat wél over mij, hoor.’

Ga even met me mee naar Matteüs 15:21-28.

“En Jezus ging vandaar en trok Zich terug naar de omgeving van Tyrus en Sidon.

En zie, een Kananese vrouw uit dat gebied kwam en riep: Heb medelijden met mij, Here, Zoon van David, mijn dochter is deerlijk bezeten.

Hij echter antwoordde haar geen woord, en zijn discipelen kwamen bij Hem en vroegen Hem, zeggende: Zend haar weg, want zij roept ons na.

Hij echter antwoordde en zeide: Ik ben slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls.

Maar zij kwam en viel voor Hem neer en zeide: Here, help mij!

Hij echter antwoordde en zeide: Het is niet goed het brood der kinderen te nemen en het de honden voor te werpen.

Maar zij zeide: Zeker, Here, ook de honden eten immers van de kruimels, die van de tafel van hun meesters vallen.

Toen antwoordde Jezus en zeide tot haar: O, vrouw, groot is uw geloof, u geschiede gelijk gij wenst! En haar dochter was genezen van dat ogenblik af.”

Let even op dat de Heer in eerste instantie de vrouw geen antwoord geeft.

Waarom niet?

Zij roept Hem aan als ‘Zoon van David’.

Dat wil zeggen: de Koning van Israël.

Dit is de aanspreektitel die een Israëliet het recht geeft om een beroep op Hem te doen.

Zie bijvoorbeeld de genezing van Bar-Timeüs in Lucas 18:35-43.

Maar de vrouw in Matteüs 15 is een Kananeese vrouw, die uit het gebied van Tyrus en Sidon kwam.

Een niet-Israëliet dus.

Zij heeft geen recht om een beroep op Hem te doen.

Waarom niet?

De Heer zegt tegen zijn leerlingen in Matteüs 15:24, dat Hij slechts gezonden is tot de verloren schapen van het huis Israëls.

Hallo, ben je daar nog?

Lees het nog eens een keer.

De Heer is slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls.

Paulus legt dat uit in Romeinen 15:8.

Hij zegt daar: “Ik bedoel namelijk, dat Christus ter wille van de waarachtigheid Gods een dienaar *van besnedenen* geweest is, om de beloften, aan de vaders gedaan, te bevestigen ...”

Dat is het evangelie van de besnijdenis.

Dan komt de Kananeese vrouw opnieuw naar de Heer toe.

En ze spreekt hem aan met alleen: ‘Heer’.

En nu geeft de Heer wel antwoord.

Waarom?

Omdat onze Heer, volgens Handelingen 10:6 en Romeinen 14:9, de Heer is van alle mensen – van de Jood en van de niet-Jood.

De vrouw doet een beroep op Hem, als Heer.

En dan zegt de Heer tegen haar: ‘Het is niet goed het brood van de kinderen (dat is: van Israël) te nemen en het de honden (dat zijn wij, niet-Joden) voor te werpen.’

In de Griekse grondtekst staat het wat vriendelijker.

Wij worden geen ‘honden’ genoemd.

Maar ‘*kunariōn*’, ‘hondjes’, ‘puppies’.

De Evangelieën (Matteüs, Marcus, Lucas en Johannes) zijn een verslag van het werk van de Heer op aarde.

Onze Heer was slechts gezonden tot de verloren schapen van het huis Israëls.

Deze Evangelieën zijn *het brood van de kinderen*.

En het is niet goed dit aan *de hondjes* voor te werpen.

Worden we wakker?

Ik geef je een voorbeeld van het ten onrechte eten van het brood van de kinderen.

In Matteüs 6 staat het 'Onze Vader'.

Het gebed dat bij veel christelijke bijeenkomsten gezamenlijk hardop uitgesproken wordt.

Ten onrechte, want dit gebed is voor Israël.

Ik laat het je even zien.

In vers 12 staat: "... en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren ..."

In vers 14 en 15 wordt dat nog verder uitgelegd.

Hier worden de voorwaarden vastgelegd.

"Want indien gij de mensen hun overtreedingen vergeeft, zal uw hemelse Vader ook u vergeven; maar indien gij de mensen niet vergeeft, zal ook uw Vader uw overtreedingen niet vergeven."

Als wij onze schuldenaren niet vergeven, zal God ons ook niet vergeven.

Dit is het evangelie van de besnijdenis.

Nu het evangelie van de onbesnedenen, anders gezegd, 'het evangelie van de voorhuid', zoals de Statenvertaling in Galaten 2:7 zegt.

In Kolossenzen 3:13 staat: "Verdraagt elkander en vergeeft elkander, indien de een tegen de ander een grief heeft; gelijk de Here u vergeven heeft, doet ook gij evenzo."

De Heer heeft je al vergeven, en vanuit die vergeving vergeef je ook de ander.

Het gaat in het evangelie van de onbesnedenen dus niet over voorwaarden, maar over wat genade met je kan doen.

Wat een verschil!

Vind je ook niet?

In het Oude Testament vind je de geschiedenis en het herstel van Israël.

In het Nieuwe Testament is het precies hetzelfde.

Aan de ene kant de vijf boeken van de geschiedenis van de verwerping van de Messias door Israël.

En aan de andere kant de brieven aan de besnijdenis en het boek Openbaring, die gaan over het herstel van Israël.

De brieven aan de besnijdenis geven het vooruitzicht van het herstel aan.

En Openbaring beschrijft het tot stand komen van het herstel van Israël.

De brieven van Paulus staan op zichzelf.

Die zijn speciaal voor ons, niet-Joden, 'de natiën', bedoeld.

Wanneer je een prediker hoort spreken, let dan goed op waarover hij spreekt.

Je weet nu dat er een scheiding is van wat wél voor je bestemd is en wat niet.

We vatten het geheel nog eens samen.

Wanneer je een prediking hoort, of een artikel in een christelijk tijdschrift leest, of op een internetsite een boodschap uit de christelijke wereld aantreft, dan is je eerste vraag: 'Waar staat dat?'

Je kunt dit dan plaatsen in het Oude of in het Nieuwe Testament.

Wanneer het betreffende vers of hoofdstuk in het Oude Testament voorkomt, dan kun je die boodschap je niet toeëigenen.

Het gaat over Israël.

Wel kun je je natuurlijk door dit bijbelgedeelte laten troosten of bemoedigen.

Wat een geweldige God hebben wij!

Maar je kunt er geen aanspraak op maken.

Want dan snijd je het woord van de waarheid niet correct.

Een voorbeeld hiervan zag ik een aantal jaren geleden op het Journaal.

Voorafgaande aan de vertoning van een pornografische film op een publieke zender, hield een groep gelovigen in het openbaar bidstonden, om God te vragen de vertoning te verhinderen.

De voorganger benadrukte tegenover de verslaggever van het Journaal dat het geloof wonderen kan verrichten.

Als voorbeeld gaf hij aan dat de muren van Jericho door het geloof gevallen waren en de Rode Zee doormidden gespleten werd.

Op zich volkomen juist.

Maar hij refereerde aan de geschiedenis van Israël.

En hij paste dit toe op de verhindering van een film in de 21^e eeuw.

Dat kan dus niet.

Hoe goed bedoeld ook.

Begin je het te begrijpen?

Ditzelfde principe geldt ook voor het Nieuwe Testament.

Wordt er gesproken over de Evangelieën, of over Handelingen, dan gaat dit over de geschiedenis van Israël.

Dat kan je niet op jezelf toepassen, hoe boeiend die toespraak of dat artikel ook moge zijn.

Wordt er gesproken over Openbaring, of over de brieven, anders dan die van Paulus, dan weet je dat het over het herstel van Israël gaat.

Ik zei zojuist, dat als je denkt dat alles in de bijbel voor jou bedoeld is, je er dan hardhandig achter komt, dat dit niet zo is.

Ik wil mijn persoonlijke ervaring hiervan aan je vertellen.

Zodat je hopelijk je voordeel hiermee kunt doen.

Zoals je weet: een gestrand schip is een baken in zee.

Toen ik de Heer nog niet zo lang kende, las ik in zijn Woord dat, als je volmaakt wilt zijn, je dan alles moet verkopen wat je bezit en Hem daarna dan moet volgen.

Dat staat in Matteüs, Marcus en Lucas.

Lees voor jezelf maar eens Marcus 10:17-22.

Daar staat het wel heel duidelijk.

Ik wist in die tijd niets over bedelingen.

Dus nam ik aan – als een oprechte gelovige – dat alles in Gods Woord – ook dit – voor mij bestemd was.
Mijn vrouw en ik verkochten alles wat we hadden.
En als ik alles zeg, dan bedoel ik ook alles.
En we gaven de opbrengst aan de armen.
Alleen onze twee kinderen en de kat verkochten wij niet.
We hielden één weekendtas over met kleren voor onszelf en de kinderen.

Het onbegrip bij de broeders was groot.
Zij vonden mij een beetje vreemd.
Ze namen het mij zelfs kwalijk.
Ik zei dan: ‘Maar het staat toch in Gods Woord?’
En dan zeiden zij: ‘Ja, maar dat moet je niet zo letterlijk nemen.’
En dan zei ik: ‘Maar wat moet je dan wel letterlijk nemen?’
Tja, dat wisten die broeders ook niet...

Na een moeilijk, maar bijzonder half jaar kwam een lieve broeder heel schuchter naar mij toe.
Hij gaf mij een briefje.
Hij zei: ‘Tijdens mijn stille tijd gaf de Heer deze tekst aan mij, voor jou. Maak het briefje open als ik weg ben.’
Hij ging weg en ik maakte het briefje open.
Er stond in: Romeinen 10:2.
Ik zocht de tekst op.
De tekst luidde: “Want ik getuig van hen, dat zij ijver voor God bezitten, maar zonder verstand.”
Ik weet nog dat ik innerlijk helemaal van de kaart was.
Die boodschap kon toch niet van God afkomstig zijn?
Wij hadden toch naar Gods Woord geluisterd?
Wij hadden toch alles opgegeven?
Wij waren Hem toch gevolgd?
En wij waren ‘zonder verstand’?

Drie maanden later liet God aan mij zien, in zijn Woord, dat er bedelingen zijn.
En dat ik niet alles had hoeven te verkopen.
Want dat was voor de bedeling van Israël.
Het stond immers in de Evangeliën.

En dat gaat over de geschiedenis van de verwerping van de Messias door Israël.

Niet voor mij van toepassing, dus.

Ik had inderdaad ijver voor God gehad.

Maar zonder verstand.

Wij hebben na die periode de draad in ons leven weer opgepakt. Maar ik wist voor altijd wat bedélingen zijn.

Ik had een aantal jaren geleden eens een gesprek met een zeer vooraanstaande broeder.

Hij zei tegen mij: ‘Ik geloof niet zo in bedélingen.’

Ik begon te lachen.

Want zoiets moet je tegen mij niet zeggen.

Ik zei: ‘Helemaal goed, broeder, maar dan moet je alles verkopen wat je hebt en aan de armen geven.’

Ik liet het hem zien in Gods Woord.

Ik zei er ook nog bij: ‘Volgens het boek Marcus zegt de Heer: verkoop alles wat je bezit en kom dan bij Mij en volg Mij ... Als je niet alles verkoopt wat je bezit, broeder, dan ben je nog niet eens *begonnen* met de Heer te volgen.’

Na ons gesprek heeft die broeder altijd met een grote boog om mij heen gelopen.

Hij was blijkbaar bang dat ik aan hem zou vragen: ‘En, heb je alles al verkocht?’

Met Gods Woord moet je niet lichtvaardig omgaan.

Gods Woord is scherper dan een tweesnijdend zwaard.

Daar kun je je flink aan bezeren.

Ik denk dat je het nu wel door hebt.

Je doet er verstandig aan dagelijks in Gods Woord na te gaan of de dingen, die in de christelijke wereld verkondigd worden, wel zo zijn.

En daarbij gaat het er niet alleen om of een boodschap waarheid bevat, maar ook of de waarheid correct gesneden wordt.

Anders raak je uit het spoor van de waarheid.